

REDACȚIA

Arad, Deák Ferenc-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Anștr-Ungaria:

un an 20 cor.

1/2 an 10 "

1/4 an 5 "

o lună 2 "

răz de Duminică pe an

4 coroane.

pentru România și străinătate pe an 40 franci.

manuscrise nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferenc-utca nr. 20

INSCRIȚIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori neadresate nu se primesc

In reculegere.

Chiar în stări normale dacă ar fi țara, noi Românii ștatului trebuie să ne dăm seama că ne strângem rîndurile, că o singură și puternică falangă, să ne spunem cuvîntul, căci dela congresul naționalităților încoace nu am mai dat semne de viață. Ori dacă am dat, s-ar fi semne au fost.

Să-l spunem, pe d'oparte pentru-ca să fie auzit în sus, pe de altă parte pentru-ca el să aprindă sufletele — în jos, în masa mare a poporului.

Pentru-că afară doar de articole de ziare, încolo de opt ani nu ni-am mai manifestat prin nimic. . . Slovacii, pe pilda, s'au manifestat trimițînd în Dieta cinci deputați naționaliști și peste tot, luptînd la alegeri prelungite. Not nici atîta, deși în urma alegerii dela Dobrușa, s'a putut convinge ori și cine, că poporul este gata de luptă ear încă e condus bine și alege luptători distinși. vocea acestora face efect nu numai în Dieta, ci și peste hotarele statului ungar.

Necesitatea unei demne manifestări a fost atît de general simțită, că în întrunirea confidențială din urmă ce au ținut fruntașii cari au reprezentat toate partidele partidului național, nici nu s'a mai discutat asupra ei, după cum unanimitate s'au primit și propunerea privitoare la chipul cum are să se facă această manifestare.

La solidaritate s'a ajuns deci. Și odată ajunși aici, avem toate garanțiile că vom ști și putea să ducem la îndeplinire și cele hotărîte.

Discuția publică începe numai asupra chestiilor cari vor trebui să formeze miezul hotărîrilor de luat.

În interes de a susține solidaritatea și de a nu deschide discuțiunilor ofioase, de programul național nu ne vom atinge. El rămîne cum este, rămînînd, bine înțeles, și singuraticii membri ai partidului cu părerea ce au: anii că trebuie menținut programul nesfîrșit, alții că nu acum e vremea să ne ocupăm de revizuirea lui și ear alții că n'ar strica poate să-l revizuim odată radical.

Asupra tacticii este însă timpul suprem să ne rostim. Pasivitatea, o chestie de tactică, ajunsese un fel de dogmă de vre-o zece ani încoace, încât se confunda cu însuși programul național. Așa, că cei cari țineau la ea, sincer ori din ordine de interes, ajunseră să timbreze aspru pe cei ce militau pentru schimbarea ei. Azi, după discuțiunilor cari câte odată au degenerat chiar în cearta violentă, spiritele sunt scalmate și s'au luminat în căt după toate probabilitățile vom cădea cu toții de acord nu numai asupra necesității de a schimba tactica, dar și asupra chipului în ce direcție să pornim.

Se va discuta deci și hotărîrea se va lua privitor la activitatea noastră parlamentară.

În aceste din urmă săptămîni am avut prilej să luăm avisul tuturor elementelor partidului național, și cu bucurie putem vesti, că începînd dela cel mai bătrîn și mai încercat luptător, și până la cei mai tineri, o singură părere dominează: să decretăm activi-

ta! Chiar puținii, dar de tot puținii cari formulează încă rezerve, nu asupra folosului activității se îndoiesc, ci greutatea sint numai a rupe cu un trecut în care s'au obișnuit așa de mult, în căt li-se pare inconsecvență a mai face și altfel.

Se va decreta deci activitatea fără vre-o împotrivire serioasă. Vom fi făcut astfel nu numai un pas înainte, ci numai atunci vom da fiecărui factor al vieții noastre naționale prilejul să se valorizeze și teren larg se va deschide îndeosebi pentru cimentarea dragostei între frați. Pentru-că solidaritate și simpatie numai între elementele cari stau în luptă se poate încheia. Pasivitatea din trecut, în care poporul a fost dus la urne de străini, a fost proprie mai mult să amărăscă și descurajeze. Fruntașii se puteau asemăna cu apostolii cari predică în pustiu, pe când d'aci încolo fiecare va fi ca un general la spatele căruia va sta poporul, fiecărui i se va da ocazia să se distingă în luptă și mai ales să facă școala politică în mijlocul poporului.

Nu ne rămîne deci decât să așteptăm cu încredere întrunirea fruntașilor, fiind siguri, că adunată la un loc lamura neamului, se va găsi calea care să ne scoată din impasul actual și în mijlocul chaosului ce străbate patria, să se rostască poporul, care mai ales în vremuri grele a dat dovezi de virtuți cetățenești.

Mocsáry despre lupta kossuthistilor. Într'un număr recent al ziarului „Független Magyarországnak” bătrînul Mocsáry Lajos scrie un articol, în care zice: „Oare a meritat ca pentru așa zisele „concesiuni naționale să împingem lucrurile la frîngere? Eu socot că nu”. Vorba e că zadarnic scrie așa încercatul luptător: ați partidul kossuthist este condus de elementele turbulente ca Lengyel, Rátkay și Barabás, cari au ajuns să terorizeze țeara întreagă.

Efectul terorismului kossuthist. „Hazánk” dela 2 Octombrie scrie: „Un membru distins al societății marilor comercianți din Budapesta spune azi că un Elvețian, cu care avea relațiuni comerciale, i-a scris: Nu mai vreau să am relațiuni comerciale cu o țeară, unde o minoritate de cincisprezece deputați este în stare să țină pe loc carul statului; într'o asemenea țeară nu se poate conta pe relațiuni normale. . . Un alt mare comerciant povestea că un mare industriaș din străinătate a ironizat hîrțile de valoare ale statului ungar numindu-le *bancnote de ale lui Barabás*.”

Ce le pasă însă aderenților lui Barabás: ei n'au bancnote de acestea, nu au ce pierde!

Serbi despre situație. Fruntașul serb Dr. M. Polyt într'un articol recent al ziarului „Branik” scrie:

„Șovinismul unguresc în aceste din urmă două decenii a luat așa proporțiuni, că pe vremea tranșacției dela 1867 am fi socotit cu neputință asta. Naționalitățile au ajuns astfel într'o stare de nesuportat și nenaturală și milioane de cetățeni nemaghiari sunt aserviți terorismului maghiar. În astfel de situație naționalitățile ar trebui să se adreseze la Coroană printr'un memorandum comun cerînd seut, mai ales pentru-că șovinismul maghiar primejduiește

nu numai naționalitățile ci și interesele comune ale monarhiei”.

Cens intelectual. În legătură cu o adresă ce au primit dela socialisti, kossuthiști în conferința de Jout a clubului lor au discutat asupra reformei electorale. **Presidentul lor de onoare, istoricianul Thahy s'a declarat pentru largirea dreptului electoral, însă numai pentru acel cetățeni, cari știu vorbi și scrie ungurește, ceea ce este și părerea lui Kossuth de altfel. Va să zică un fel de „fából naskarika”: ar da drepturi mai largi, dar numai Ungurilor. Insuși Lengyel Zoltán, căt e de apucat, a văzut că părerea asta a bătrînului „kuruc” prea e învechită și luînd cuvîntul, a combatut-o, conjurînd pe partizan să n'o primească sau cel puțin să nu o pună în program, „de oare-ce am ridicat împotriva noastră toate naționalitățile, după-cum o știu astăzi din experiențele făcute în comitatele Selagiu, Arad, Satmar și Bihar”. Vom reveni.**

Din Bulgaria și Macedonia.

— Corespondență particulară. —

Sofia, 16/29 Septembrie 1903.

Principele Ferdinand al Bulgariei a plecat în 12 25 c. la Sitniakova. — Înainte de plecare a asistat la un serviciu religios, cu care ocaziune, a ținut Archimandritul Iosif o frumoasă cuvîntare adresîndu-se domnitorului cu următoarele cuvinte: „Mergi pe drumul strămoșilor nostri și a regiilor; mergi alături cu poporul, fără a asculta de staturile celor răuicioși, desconsiderînd acea inteligență care a încetat a fi un factor sigur. Înainte cu 25 ani poporul bulgar a fost restignit pe cruce, ca și Christos. Atunci s'a opus acestei crucificări, cel puțin o singură putere, astăzi sunt toate popoarele contra noastră.”

Manifestație de doliu în Sofia.

Dumneca la 14/27 Septembrie s'a serbat în catedrala din Sofia o panachidă pentru odichna celor morți pentru eliberarea Macedoniei.

După terminarea serviciului religios președintele comitetului, profesorul Mihailovski, a ținut o vorbire, zicînd că diplomația bulgară n'a dat nici un rezultat în chestia macedoneană și deși Turcia n'a declarat război Bulgariei oficiale, a declarat însă poporul bulgar.

După terminarea discursului, un număr de peste 20,000 persoane, cu muzica în frunte și cu 70 steaguri de doliu au străbătut orașul. Înaintea Agenției engleze s'a oprit cortegiul, ca semn de respect pentru poporul englez, care simpatizează cu mișcările insurgenților. Înaintea monumentului Lewski (erou din războiul din 1877) a vorbit căpitanul în rezervă Protogerof.

El a zis între altele: „Bulgarii macedoneni au apelat la Europa creștină și la Slavism și n'au dobîndit decât amăgire. Nicăiri n'am putut dobîndi un ajutor. Nu ne rămîne altceva de căt aștepta libertatea noastră dela patria noastră și aceea numai în parte eliberată — dela Principatul Bulgariei. Dacă n'ar succede nici aceasta, atunci va trebui să facem cea din urmă încercare, sacrificîndu-ne viața pentru țară și libertate.” — Apoi s'a ales o deputațiune, care să ceară dela președintele Consiliului sprînjîn guvernului bulgar, în chestia macedoneană.

Lupte în Macedonia.

Se telegrafiază din Constantinopol că Poarta a hotărît retrimiteră în Anatolia și pedepsirea a două batalioane de soldați, cari au făcut mari transgresiuni disciplinare la Crușova etc.

Se presupune că în urma pertractărilor turco-bulgare, Turcia nu va mai concentra alte trupe la granița bulgară.

Încercările bulgare de a face pace cu Turcia au fost de sigur provocate de pășirea energică a legațiunilor Austro-Rusă dela Sofia.

Declarațiunile rusești și austriace făcute la Poarta și în Sofia au produs bună impresie la Constantinopol.

Deputați Macedoneni în Sobranie.

În cercurile Macedonene se afirmă, că cu ocaziunea alegerilor de toamnă, vor pune și ei candidați pentru Sobrania, spre a influența direct asupra guvernului. —

ra.

Minciună șovinistă.

Dela congregația din Selagiu. — Românii luptă. — D-nii A. Cosma și George Pop de Băsești.

Selagiu, 1 Octombrie 1903.

Dintre fișpanii din țară doară nici unul nu și-a arătat dinții de șovinist-kossuthist cu și fișpanul nostru Br. Wesselényi.

Toată ocaziunea o folosește ca să dea peste nas guvernului și să se arete de mare și mai mare patriot. . . Așa a făcut cu ocaziunea desvălîrii statuei tatălui său și așa a făcut eri în adunarea generală ordinară a comitatului nostru.

Vorbirua lui, ținută din incidentul desvălîrii statuei tatălui său, a făcut mare bucurie în ceata partidului kossuthist și toate gazetele i-au adus mulțămite, preamărindu-l și punîndu-l de model la ceilalți fișpani. De astă dată presa kossuthistă provocîndu-se la cuvintele folosite de fișpanul Wesselényi, cu ocaziunea deschiderii adunării de eri, de asemenea îl tîmăiază și-l aduce de model, spunînd că numai un distins patriot de calibrul lui poate să spună guvernului în fața că: n'a executat legile alcătuite de Deák F. și a lasat ca să treacă peste capul națiunii (ungurești) 36 ani fatali. . . astăzi însă se pare că țeara va ajunge la mai bine, deși norii ce se lasă pe națiune sunt foarte grei. . . Conștiința desmorțită a națiunii pretinde într'un glas unanim ca legile din 67 să fie executate întru toate și altele. La ordinea zilei a fost — de sine se înțelege — propunerea ca adunarea într'un glas să facă protestele, ce le fac în toată țeara unde șovinistii stau pe pieior mai sigur, referitoare la oprirea comunelor de a încasa darea, nici chiar dela aceia ce ar voi a solvi de bună voie; protestarea în contra amestecului străinilor (Körber) în afacerile ungurești; protestarea în contra manifestului dela Chlopy; oprirea tuturor autorităților subalterne comitatense de a da ajutor în afacerile militare; să protestează în contra ținerii și pe mai departe în serviciu a soldaților cari și-au împlinit timpul obligator de a sta sub arme.

Etată patria mîntuită prin Wesselényi. Aceasta ar merge cum ar merge. . . El ferb mîncarea, el o vor mîncă. . . Dar că în raportul ce l'au făcut cătră presă să spună că:

punctele aceste le-au primit cu unanimitate și membrii români — este o infamie ne mai pomenită.

Se vede că raportul către gazetele lor a fost trimis mai înainte de ce s'ar fi pertractat, ne știind ce se pregătește din partea românilor. Căci nici nu se poate altcum. Eri 30 Septembrie la 12^{1/2} ore a fost capătul ședinței și astăzi, în 1 Octombrie, deja am și cetit în „Magyar Szó” raportul despre cele întemplate fără a aminti de protestul energic al Românilor. . . Au minșit adecă numai ea d-lui Wesselényi să-l poată aduce laude.

Dar să le spunem noi cum a fost, adecă sfîntul adevăr.

După ce fișpanul, cu considerare la serbarea centenarului lui Deák și a obiectelor de mare importanță, adecă a protestelor, pusă la ordinea zilei, a declarat adunarea de festiva și după terminarea vorbirii lui Kincs în care a preamărit pe Deák Ferencz, a luat cuvîntul redactorul Both și motivînd în sens cu totulul patriotic proiectul de conclud, referitor la punctele de protest s'a sculat dl. Andrei Cosma și cu legea în mîna le-a spus, că ceea ce fac nu-i nici legal nici folositor. Nu-i legal pentru-că legea invederat spune, că cu sîla numai acelea dări nu se pot încassa, peste

cară guvernul n'are buget, de bunăvoie însă chiar și acestea le poate plăti ori și cine și oficiile competente sunt îndatorate a primi banii, ear *jolositor nu-i* pentru-că seduc pe bietul țeran întocmai ca și socialistul carl zic, că: dare nu trebuie plătit nici odată. Bietul popor are acum ceva bănișori din poame și lucate, deci ar putea să-și scuture jugul de pe grunazi barem în parte: dar dacă se va aduce un decs de felul că nu-l ertat să plătească, va fi în convingerea că doar nici odată nu-l vor cere și făcându-și bănișorii tere-pere, atunci când va veni treaba la plată, nu va avea de unde scoate și apoi va veni toba, toba și toba... Zăbul patriotic nu va sta cu punga plină ca să plătească ceea-ce mai mulți nu vor avea de unde... Vorbirea d-lui Cosma a fost foarte nimerită și chiar dintre unguri strigat-au mulți că *drept are*... Cu toate acestea a dat ansă la dispută mare, căci patrioții cugetau că vor merge lucrurile neled.

Intre acestea se scoală d-l *George Pop de Băsești* și continuând unde a lăsat d-l Cosma, le spune că rele le vine pun pe loc. Cu procederi de acestea due țara la încercătură și ea în loc să să întindă mână de ajutor poporului, și de alt-cum foarte în greunat, îl bagă în mai grele curele ca și până aci

Aici au erupit apoi strigătele sëlbetice din toate părțile: el... el... nem halgatjuk többé... și alte expresiuni de felul acesta: ear românii căți au fost (celor ce n'au venit rușine să le fie și de acestia au fost foarte mulți) strigau chiar contrarul: să auzim... așa este... drept este... Apoi văzând d-l George Pop de Băsești că nu mai merge, a dat lista noastră cu care ceream votare nominală țispanului, dar fiind-că n'a fost subscrisă de 20 membrii, n'a ordinar votarea... Văzând românii aceasta, după ameză au dat apelată la ministrul de interne contra decisiilor patriotice...

Așa a fost și cu toate acestea gazetele soviniște spun că:

Românii încă au primit proiectul de conclus cu unanimitate...
Rușine să le fie celor mincinoși!

Instalarea P. S. S. Dr. V. Hossu.

P. S. Sa noul episcop de Lugoj Dr. Vasile Hossu a sosit Vineri seara la Lugoj, ca să-și ocupe scaunul episcopesc.

La început era planul ca intronizarea să se facă în cel mai restrâns cerc, fără nici o serbare deosebită. Astfel a convocat P. S. Sa pe Sâmbătă membrii capitolului și a dat cetire decretului regal și bulelor papale.

Contrar planului de mai înainte s'a decis însă în ședință, ca decretul regal și bulele papale să se cetească Duminecă și în biserica catedrală și la actul acesta să fie invitate și autoritățile și reprezentanții bisericilor din Lugoj.

Astfel s'au scris în mare grabă invitațiile, resp. notificările oficiale și s'au tri-

mis la adresele stabilite. Fiind chestiune de actualitate ținem să subliniam, *că și biserica gr.-or. română a fost invitată.*

Cele mai multe invitații însă de abea Duminecă dimineața s'au putut immanua și astfel s'a ivit incidental regretabil, că între altele oficiul parochial gr.-or român, comandamentul militar din loc și tribunalul reg. au primit prea târziu invitația, așa încât nu s'au mai putut reprezenta la actul instalării în biserica catedrală.

Atât oficiul parochial gr.-or român, cât și comandamentul militar și presidentul tribunalului reg. din Lugoj au răspuns la invitare, scusând neparticiparea lor la actul solemn în biserica prin faptul, că au primit prea târziu — după ce se începuse deja serviciul divin — invitația.

Spunem aceasta aici, ca nu cumva din partea neinformată să se lanseze știrii false despre adevărata stare a lucrurilor. Dintre parochiile Lugojului au fost reprezentate numai biserica romano-catolică din Lugoj prin doi preoți și comunitatea izraelită prin rabin și presidential comunității. Mai departe am văzut în biserica pe comitele suprem C. Pogány, vice-comitele C. Fialka și inspectorul școlar Sándor.

După cetirea decretului regal și a bulelor papale a rostit în numele capitolului Rev. d-n preposit și vicar Petru Pop un discurs mai lung, în care a bineventat pe noul episcop și l'a asigurat de conlucrarea capitolului.

P. S. Sa. Dr. Hossu a rostit apoi o predică despre puterea crucii (fiind ziua sf. crucii) și la încheiere a mulțimit tuturor factorilor, cari au conlucrat la numirea P. S. Sale de episcop al Lugojului.

După terminarea predicii a oficiat P. S. Sa sta liturgie, asistat de toți caconicii, de vicariul Dr. I. Radu, de protopopul Lugojului G. Popovici și de protopopul onorar Dr. Frențiu. Ca diaconi au servit d-l paroch I. Tuciu și secretarul Br. Fireza.

Cântările bisericesti le-a cântat coral bisericesc „Lira“, sub conducerea dlui dirigent I. Miclău.

După terminarea serviciului divin nu a avut loc nici banchet și nici recepție.

Prezentarea P. S. Sale Dr. V. Hossu ca episcop a făcut o impresiune plăcută asupra tuturor, cari l'au văzut.

Dee bunul Dumnezeu, ca de noul episcop al Lugojului să se lege o eră de pace între bisericile noastre și de lucrare serioasă pentru binele și fericirea poporului român. („Drapelul“).

Partidele revoluționare în Rusia.

De prezent sunt trei adecă patru partide de acestea în Rusia. Cel mai nou e și cel mai temerar; toți se înțeleg numai într'un punct, și adecă să distrugă guvernul actual.

Partidul liberal revoluționar e cel mai inofensiv, e avut și are membrii distinși, cari jertesc pentru scopuri agita-

torice, tipăriuri revoluționare ș. a. dar nu sunt oamenii acțiunii sau al terorismului. Partidul acesta deocamdata are caracter destul de teoretic, și numai atunci va lua poziție mai hotărâta, când va fi vorba despre desbaterea constituției Rusiei. Au o revistă particulară cu titlul „Ozvozdzenie“.

Partidul vechiu social-democrat nu e afara din cale revoluționar, se mulțumește cu agitația poporului și a muncitorilor; dar și aceasta a avut urmări triste; mai mare parte agitația decurge în broșuri și reviste; și într'o privință e primejdios, că agită poporul contra guvernului și a proprietarilor. Puterea Rusiei consta în țărâni, care însă prin desființarea iobăgiei mai mult a pierdut decât a câștigat. Acest partid a învățat și a deprins poporul, să privească pământul Rusiei ca al său. Revolte țărănești neorganizate și de caracter local se ivesc adeseori din aceste idei îndrăznețe comunistice; se întâmplă zilnic asemenea cazuri în imperiu rusesc! Dar nu avem știri despre ele, căci presel i-e strict interzis să amintească despre ele.

În acest partid social-democrat au fost grupe, cari au săvârșit acțiuni mai puternice; dar numai la 1901 a început să se organizeze în particular.

Atunci Dr. Pavlov a întințat o revistă nouă în Tomscul din Siberia; după apariția numărului al 2-lea, l-au prins împreună cu soția lui și cu 10 tovarăși, i-au dus la Moscova și aici au condamnat mai mulți membrii de al partidului nou revoluționar la deportații în Siberia pe 5—10 ani.

Nici așa n'a stricat organizației energice. Partidul nou se numește pe sine oficios așa: *partid revoluționar rusesc socialist*; în Aprilie anul 1902 a hotărât, ca la terorismul guvernului să răspundă prin terorism Afara de funcționari mai mici au cazut jertfă până acuma, ministrul de interne Sipiagin, pe care l-a împușcat Pal-masev; prințul Oldensky, guvernorul din Barkov, care a fost rănit grav; Bogdanov, guvernorul din Ula; asasinul acestuia nu s'a descoperit încă. Mai de curând partidul nou a amenințat cu moarte pe Plehve, ministrul de interne.

Partidul socialist revoluționar rusesc a fost nevoit să emigreze cu tipografia din Rusia. Cele 4 reviste și le tipărește în străinătate și de aici le împoartă în imperiu prin contrabandă. Continuarea lui Tomski, revista cu titlul „Rusia revoluționară“, care dimpreună cu celelalte publicații ale societății are ca devisa: Cine vrea să fie liber, acela trebuie să lupte pentru libertate. Aceasta e foafa lor oficioasă, pe care o susțin prin subvenții secrete din țară. Autoritățile persecută foafa; la cine se găsește un exemplar, capătă arest de câte-va zile, dacă prin alt fapt nu se adeverește că se ține de partid; pe cei cari împărtășe foafa, îl arestează pe 3—4 luni. Titlul revistei a doua e: *Curierul rusesc revoluționar*, apare de 2 ori pe an, are câte patru sute de pagine; va-

loarea științifică a cuprinsului e mare. A treia e: *„Causele poporului“*, apare la timp nehotărât, e scrisă pe sama poporului și a muncitorilor. A patra e: *„Trecutul“*; redactată de Sirko, fost oficer de artilerie, el e și editorul, în ea face istoria revoluțiilor rusești, pentru-că să se ia exemplu în viitor. Pe lângă acestea mai sunt o mulțime de broșuri, dintre cari cea mai teribilă și mai cu efect a fost: *„Foamea țarului“*. Dintre acestea în 1902 au voit să transpoarte în imperiu 260.000 de exemplare, bărbații sau femeile de incredere ale partidului, din exemplare s'au vînto 50; 30 procente din exemplare s'au vînto; dar 60 procente s'au împărțit în Rusia; 10 procente sunt în circulație, celelalte în Europa. Toate acestea dovedesc un frumos rezultat, în primul an al activității acestui partid.

Partidul socialist își continuă agitația în sinul Rusiei și lucrează fără oboseală. Nu se mulțumește eu aceea, că agitația se facea până acuma la hotarele Rusiei.

Despre tulburări și efectele lor, numai întâmplător avem știri, ca mai de curând despre revoltele țărănești din Pultava și Raskov; căci presel ruse i-e interzis să aducă știri; ear pe de altă parte și presa revoluționară are motive să nu scrie despre acestea.

Situația în Serbia.

Belgrad 1 Octombrie

După ziarul „Stampa“, programul Scupcinei ar fi următoarele: Evenimentele din 11 Iunie și consecințele, evenimentele dela Nis, ~~budgetul din 1904~~, alegerea noului consiliu de stat și acordarea diferitelor credite suplimentare. Ziarul amintit crede că pentru rezolvarea acestui program, Scupcina va avea nevoie de 6—7 săptămâni. Deoarece Scupcina mâine va alege presidiul, va raporta regelui despre situația parlamentară, în numele căruia generalul Gruici va primi însărcinarea să formeze cabinetul. ~~Deoarece~~ s'au stabilit în mare parte înțelegerile, mâine probabil se va forma noul cabinet. În cazul acesta Sâmbătă sau Duminică regele va deschide Scupcina cu mesagi regal. „Serbia Ustavna“ anunță, că cele două cluburi radicale au hotărât, să propună ca diurnele deputațiilor să se scadă dela 14 dinari la 10.

Regele a decorat pe generalul Atanascovici, fost ministru de reșhoi, cu *ordinul vulturului alb cl. III*, și pe foștii ministri Levcovici, Jivkovici și Stoianovici cu *ordinul Sava cl. II*.

Așterne, mamă, patul.

*Așterne, mamă, patul
Și tată cântă lin,
Din psalmul ce desleagă
Tot sufletul de chin.*

*Cu inima mea moartă
Din luptă rănită greu
Sfios Vă bat în poartă...
Deschideți, căci sunt eu.*

*Cum am plecat de mică,
Ce mare vin la voi.
Ca trestia de baltă
De mare ce 's, mă 'ndoii.*

*Așterne, mamă, patul
Și tată cântă lin
Din psalmul ce desleagă
Tot sufletul de chin.*

1 Octombrie 1903.

M. Cunțan.

La încoronare.

De Elliot Murray.
(Urmare și fine).

III.

Fata tremura de frică. It veni în mite povestea veche despre servitorul necredincios care și-a înșelat stăpânul și care de atunci — după cum e credința — aici

petrece în coridorul subteran... Tînăra fată era peste măsură agitată. A auzit voci, cine-va i-a prins mâna și glasul lui Anthony i-a zis: „Aceasta una n'o jertesc nici chear regelui. Apoi n'a mai ținut minte nimic.

II.

Când s'a deșteptat, era în odaia ei. Credea că a visat, hărțile însă, îi erau în sin.

Tremurând a întrebat servitoarea dacă Anthony se află tot acolo și-a primit răspunsul, că petrece în societatea tatălui ei.

Ziua următoare a petrece-o în continuă agitație, tot ținutul era încă cuprins de Cromwealtți. După amiaz i-a adus servitorul un mic pachet și când l'a desfăcut îi zimbea portretul în miniatură a lui Anthony într'un frumos cadru cu diamante. Portretul era legat de-o panglică albă. Scrisoarea care era alăturată, era de următorul conținut:

„Iubita mea! Mulțumită devoramentului tău, — (ah, cum invidiez hărțile cari odichnesc la pieptul tău!) sunt scăpat. La noapte însă trebuie să fug. Iubita mea, sunt numai un sorman pribeag, care nu poate oferi comoare aceleia, pe care regină ar dori s'o poată face... Însă îți cunosc inima de aur și de-aceia te întreb: mă iubești îndestul, pentru ca să suport soarta cu a mea? Ca, părăsind părinți și prietini să mă urmezi în pribegie? Ah, de și-aș spune cu graț viu tot ce astfel trebuie să incredințez hărții, știu, că nu m'aî condamna pentru aceasta rugăminte.

Nu mai stau mult și de-aceia te rog, vină diseară la 9 ore la eșirea scării se-

crete. De căl m'am îngrijit. Cu tatăl-țeu n'am putut vorbi, nefiind liber nici o clipă de sub ochii lui Barlow. Trimite un singur cuvânt „da“, aceleia, care te iubește din tot sufletul și al tău e pentru totdeauna.”

Iscălitura era curioasă. Putea fi A. V. sau ori-care altă literă: părea un hieroglif ne înțeles.

Barbara a fost adine impresionată de scrisoare, voia însă să recurgă la tatăl ei după sfat. La întrebările ei, a primit răspunsul că tatăl ei e la călărit cu căpitanul Barlow. Din asta apoi a înțeles Barbara, că în acest interval trebuie să fugă Anthony. Era dar silită singură să răspundă și i-a scris:

„Stăpâne! Acum nu te pot urma. Pășteră însă inima pentru tine până în ziua când coroni va fi pe capul regelui nostru, și atunci și tu îți recapteți libertatea.

Barbara.

Atât i-a scris numai, căci înainte de plecare voia să mai vorbească cu el. La ora înșelată cu pași tremuratori s'a coborât în grădină la poarta din dos. Scrisoarea ei și hărțile periculoase le avea în mână.

Acela, pe care l'a așteptat, n'a venit dispre curte ci din afară dinspre câmp, și a privit-o surprins când a văzut-o:

— Barbara, ce faci aici? o întrebă.

— Am voit... să te văz... răspuse ea perplexă de primirea asta neașteptată, pentru-că să-ți aduc în persoană răspunsul la scrisoarea d-tale.

— La scrisoarea mea? — zise Anthony cu voce înecată.

— Aici sunt și actele încredințate mie. Mă doare, că nu te pot urma, n'am putut însă cere vota tatălui meu.

— Să părăsești pe tata d-tale — și cu cine? — Vocea îi era atât de străină.

Barbara s'a întors. — Trata ca pe-o străină și nu putea recunoaște în el pe curtezanul pasionat de aseară.

Tînărul a observat poate perplexitatea Barbarei. O prinse de mână.

— Ai dreptate, iubita — am fost nebul — am regretat și de-o sută de ori de-atunci.

— Ai regretat?

Cu tristetă îl privi fata la întunec.

Așa curând să se fi schimbat?

— Barbaro iubita, iartă-mă dacă ți-am cauzat durere acum, sau cu cuvintele de mai înainte. Aș merita bătăie recunosc, că am avut cutezanța să te rog de un lucru menea lucru.

Cuvintele le exprima cu sfortare și vocea-i tremura de iritare. Fata îi predete speriată scrisoarea care o ținea gata.

— Un singur „la revedere“ e în ea, până la încoronare — zise roșind.

Acum nu mai simțea nici o frică.

— Anthony continuă ea — azi îți pot răspunde la întrebări. Te iubesc mult, simt însă, că pentru interesul regelui trebuie să abdicem de toate — chiar și de dragoste! D-ta ești al lui cu țelul și so-

flet, Antony. Cuvintele d-tale de ieri sînt gravate în suflet, și voi păstra amintirea lor ca o scumpă comoară — până la încoronare.

Și Anthony sta numai lângă ea, posomorit. Din pasiunea cavalerei de ieri

Partea bună.

După
Stefan Milow.

*Dorință neastâmpărată!
O puls, ce baft mereu!
Putință-i a străbate,
Pân' unde vrere-aș eu?*

*Norocul de departe
Clipește 'ngelător;
Un cânt dorinți deșerte
Mo'atec duce 'n sbor.*

*Cuprins, ca de o biție,
Eu umbre caut să prind...
Dar singur ca 'n pustie —
Imagini vîd perind.*

*Tact inimă! Te avîntă
In dulcea ta beție;
Căci valuri te frîmîntă
Spre drum de reverie...*

*Te liniștește-odată,
Căci plîns aduce bine...
Și, cea neastâmpărată
E partea bună 'n tine!*

**Cel mai estin isvor de cumpărare
din Arad**

Juvaericale,

bucăți de aur și argint (frânțe)

bilete de amanet

cumpără pe bani gata cu prețurile
cele mai scumpe, sau le schimbă cu
alte obiecte. 1005 54-

Deutsch Izidor,

ciasornicar și juvaerghi

Arad, strada Templu n.

— Telefon nr 438. —

KALMAR JOZSEF

mechanic.

Recomandă

Bicicletele

sale de cea mai bună calitate.

Are in deposit gumă interioară și
esterioară de prima calitate, și tot felul
de părți constitutive d'ale bicicletelor.

Eftine și pe lângă garanție

efectuiește 975 62 -

Reparaturi de biciclete,
instalări de

sonării electrice și telefonuri.

Toate pe lângă garanție.

Strada Salacz nr. 2. Telefon nr 242.

Telefon (pentru oraș și comitat) Nr 387

BRAUN N. A.

deposit de culori

Arad, str. Forray, piața Boros-Béni.

Mare deposit de firnis, culori de
ulei fabricat propriu, culori pentru vap-
sirea podelelor, uleiuri pentru mașini, și a.
toate de prima calitate.

— Comande din provincă se

1094 83— efectuează prompt și solid —

— Pachetarea gratuit. —

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactior.

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până la cea
mai de lux — Comandele din loc și pro-
vință se efectuează prompt și punctual. —
Lucru bun și solid! Prețuri moderate!
Serviciu punctual! 1045 28—

Diplomă de argint 1885. Budapesta.

Cel mai vechiu atelier de reparaturi
și deposit de biciclete și mașini de
cusut, în Arad, piața Libertății 7.

HAMMER VILMOS

mechanician electric.

N-rul telefonului 96.

Biciclete de Dresda, calitatea I.

Depozit de

Mașini de cusut Singer pentru bro-
darii fine, și

mașini de cusut Singer cu 32 fl. pe
lângă garanție de 5 ani.

Instalări de sonerii și telefon.

se primesc pe lângă mare garanție.

Mare deposit de bucăți de biciclete

și mașini de cusut. 1059 15—

Telefon pentru oraș și comitat 471.

In atenția gospodărițelor.

Au sosit

sticlele de aburi

pentru crastaveti și poame,

fabricat model, rezistând celui mai
mare grad de căldură, facut din o
singură bucata, pereți de sticla, de
culoare verde sau albă.

Se pot căpeta pe linga prețuri
foarte avantajoase numai la

URBANE.

urm. ved. Sütő József

prăvălie de sticlării

Arad, Forray-uteza 2/c.

Mare deposit de tot felul de sticle,
porcelanuri, vase de fert, lampe, cadre
pe linga prețuri scăzute.

Tot aici se capeta PETROLEU de
CRISTAL fără miros; 1 litru 20 cr.

Comande din provincie prompt

și grabnic. 1059 17—30

Industria locală!
Serviciu escelent!

ALBRECHT ÁGOSTON

(mai înainte Cseh Katalin)

din luna Maiu 1903 în

ARAD,

Strada Salacz

(Casa Lócs).

Recomandă în atențiunea mult
on. public marele său

magazin de mănuși pentru băr-
bați, dame și copii

fabricat propriu, brăne, legături de
stomac, suspensorii, șarșafuri de
piele, frigatoare și pânze de gumă,
precum toate câte se țin de branșa
asta, pe lângă prețuri eftine. — Asor-
timent uriaș 1058 9—50

SEIDEL OTTO,

fabricant de caciuli,

ARAD, Andrassy-tér Nr. 9

(vis à vis cu biserica).

Execut ori-ce fel de chipiu mi-
litar, postav financiar pentru pompieri,
pentru preoți și civili, calitate bună,
preț moderat. 935 35—80

Nou atelier de măsur.

A luc respectuos la conștiința marelor
public, că în Arad, strada Bathyányi Nr. 23

am deschis atelier de măsur,

unde execut tot felul de lucrări de măsur,

precum: lucrările în lemn de lipsă la por-
taluri, aranjamente de prăvălie și la clădiri,
cu prețuri foarte eftine și pe lângă garanție
prompt și grabnic. Cu atât mai mult mă rog
de primirea marei public, cu cât prin-
cipiul meu e să satisfac conștiințos muș-
terilor mei.

Cu deosebită stimă:

1007 8—50

Kiss Gaál,

măsar de clădiri și mobile.

Örményi Gyula,

ciasornicar.

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 10 (în colțul stradei Lázár Vilmos.

Primesc se repar ciasornice garantând pe 3 ani. În Arad n'a existat
ncă atelier în care să se lucreze mai ieftin. 949 14—50

Am un deposit de tot felul de

ciasornice de buzunar și de părete,

precum și orologii cari deșteaptă. Toate exacte și de bună calitate.

Telefon Nr. 419.

Telefon Nr. 419.

CAFEA, CIAI ȘI ROM eftin!

Prețurile!

	fl.	cr.		fl.	cr.
1 chil. cafea de rasă	1.	10	1 chil. cafea de Cuba f. fină, me	2.	—
1 " de Portorico	1.	40	secată	2.	—
1 " de Cuba, boabe mă-	1.	80	1 " cafea margaritar, prăjită	2.	10
runte, f. fină	1.	80	Mare deposit de cele mai aromatice		
1 " cafea de Cuba, boabe mij-	2.	—	romuri.		
locul, fină	2.	—		fl.	cr.
1 " cafea de Cuba, boabe mari,	2.	10	1 1/2 litru rom de familie f. bun	1.	50
cea mai fină	2.	10	1 " " " D-mara f. bun	1.	—
1 " cafea-mărgăritar de Cy-	2.	10	1 " " " Cuba, f. fin	1.	20
lon, cea mai fină	2.	10	1 " " " Jamaica, f. bun	1.	60
1 " cafea-mărgăritar de Por-	2.	—	1 " " " Jamaica, f. aro-	2.	60
torico	2.	—	matic	3.	25
1 " cafea Mocca, veritabil ara-	2.	10	1 litru rom englez Ananas, f. fi	3.	25
biană, cea mai fină	2.	10	Cele mai fine ciaiuri se pot pacheta		
1 " cafea Mocca, ver. arabiană	2.	—	lângă romuri,		
fină	2.	—		fl.	cr.
1 " cafea de aur din Java,	2.	10	1/2 chil. ciai imp. Mandarin, mest.	4.	—
boabe mari, f. fină	2.	10	" " " " f. fin	5.	—
1 " cafea de aur din Java	2.	—	" " " " de casă f. fin	8.	—
	2.	—	" " " " f. fin	2.	50

Recomand mai ales cafelele mele pră-
jite proaspăt în fiecare zi.

Toate se capeta pe lângă serviciu prompt la

CORNEL TAMÁSDAN, & C

prăvălie de spiterii, delicatose, cafea, rom și ciai,

2 1—10

ARAD, Jozsef főherceg ut 12.

La plăți în bani gata 20% rabat. — La comande din provincă nu se socotește
pachetarea.

HEGEDÜS GYULA

mare prăvălie de perii, pământuri și specialități de tualetă

— ARAD, Andrassy-tér 15. (Palatul Hermann). —

Recomandă magazinul său bogat asortat de

Perii, pământuri și specialități de tualetă.

Am în deposit tot felul de perii de haină, păr și dinți perii pentru economia de
casă, industrie și lux; vâruitoare și alte obiecte în legătură cu aceste, precum și articuli
de curățit: piele de cerb, bureți, obiecte detaletă îndigore și străine, parfumuri, să-
punuri, pravuri, paste, ape de dinți, pudre, pieptene etc.

Experiențele mele bogate câștigate pe acest teren îmi fac cu puțință să pot in-
destuli chiar și cele mai pretențioase dorințe ale cumpărătorilor mei, căci rîvna mea
este: în vederea mușterilor mei. 980 23—25

Imprumuturi de bani pe amortisare

mijloace pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moși și
case în orașe cu 4%, 4 1/2 și 5% și amortisare de

20, 25, 30, 50 de ani,

adecă în camătă e socotită atât camătă cât și amortisarea din capital.

Principiul meu e îndestulirea M. On. public, care vrea să
facă imprumuturi ipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile ipotecare se
plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prelabile nu sunt, tacele
mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detaliate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad, strada Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

Nou atelier pentru fabricare de roți și trăsuri!

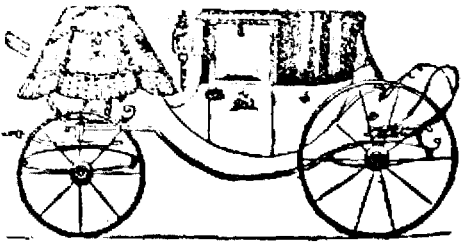
Am onoare a aduce la cunoștință on. public din loc și din provincă, că la

Arad, strada Kossuth n-rul 18

am deschis un

atelier pentru fabricare de roți și trăsuri

corespunzătoare, racerizărilor modern.

Indeplinesc în acest atelier toate lucrările și reparaturile corăspunzătoare solid și prompt, pe lângă prețuri avantajoase. Provoacă-mă la faptul că numai în fabrică de mână I. am lucrat, sunt în poziția de a putea satisface pe deplin m. on. public, pentru al cărui sprijin mă rog.

Cu deos. stimă

1068 4-10

Kiss Ödön, fabricant de roți și trăsuri.

Planuri și preliminară de spese servesc gratuit

Avisez cu tot respectul publicul din loc și jur, că

Atelierul meu de măsur

pentru edificii, mobile și portal

l-am mutat din str. Boros-Béni Nr. 23, unde a fost până aci, în strada **Deák Ferencz Nr. 32** (casa Sartot) și mărimdu-l, l-am arangeat conform exigențelor moderne.

Primesc ori-ce lucrare de măsur: mobile, portal, lucrări de măsur la edificii, etc. precum și arangeamente de biserici, școli, prăvălii, cancelarii, mobile artistice, precum și lucrări de edificii atât în loc cât și în provincă, primesc cu prețurile cele mai moderate.

Cer sprijinul onoratului public la întreprinderea mărită.

Cu deosebită stimă:

KREMER JÁNOS,
măsar.

1008 10-10

Planuri și preliminară de spese servesc gratuit

Lucrare esențială, prețuri favorabile

Lucrare esențială, prețuri favorabile

Cel mai plăcut și cel mai bun preparat pentru văpsirea părului este

MELANOGENE

de culoare neagră și brunetă. — În timp de câteva minute prin acest excelent și nesticăcios preparat se pot văpsi în culoare neagră sau brunetă: părul, barba și mustața. — Această culoare e permanentă și nu se poate deosebi de culoarea naturală; nu se murdărește și nu se poate spăla nici cu săpun nici cu apă caldă.

E nesticăcios și întrebuințarea e foarte simplă. Prețul preparatului e: 2 cor. 80 fileri. Preparatul, care

face părul blond,

ori-cărui păr, în câte-va minute, îl dă atât de plăcuta culoare blondaurie, în culoarea inului, cenușie sau de ori-ce culoare dorită, fără-ca să atace părul. — Prețul: o sticlă 1 cor., o sticlă mare 2 coroane.

Poftiți a fi cu atențiune la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în nenumărate cazuri pentru boale de pept și plămâni

Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât, răgușelii, în contra tusei măgărești, îngreșării, în contra tuturor boalelor de pept; în contra îmbolnăvirii de gât, laringe, plămâni, în contra respirației grele, a boalei de pept și a astmei etc.

Prețul: 50 fileri.

698 - 83

SPIRT CONTRA REUMEI

(spiritul „Mankóse“)

se vinde în preț de 1 coroană.

S'a dovedit ca un preparat excelent în cazuri de boale de: reumă, de cărgrenă, amortirea mușchilor, dureri de nervi, de crucea spinării, de junghieri, paralizii, amorțea de mușchi și vine, precum și pentru înviorarea pielii etc. La slăbire din pricina bătrâneții, precum și la oboselile turiștilor, înainte și după ture mai lungi, ajută mult prin ungerea (frecarea) cu acest preparat (numai în exterior) S'a probat în cazuri nenumărate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

apotecă și laborator chimic

Telefon 111.

în ARAD.

Telefon 111.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

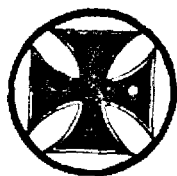
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret.

vindecă și inviorează sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrenă, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemi, amuțeli, tinituri de ureche, bătăe-de inimă, agărării de inimă, astma, ausul greu, agărării de stomac, lipsa poftel de mâncare, răceală la mână și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră ischias, udului în pat, influența, insomnia, epilepsia, circula-

ția neregulată a sângelui și contra multor altor boale, care la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. Însușirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant

în corpul omenesc binefacătorul curent, când pe deoparte vindecă cu succes boalele aflișoare, eară pe de altă parte e cel mai bun scut contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurărei, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate vedea aceste atestate. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori-ce încercare s'a constatat sădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta“, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oțelos oprit fiind neefositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și respândit.

Chiar și iefinătatea estraordinară a crucei mele electro-magnetice o recomandă cu înt-țire.

824 - 176

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburii învechite.

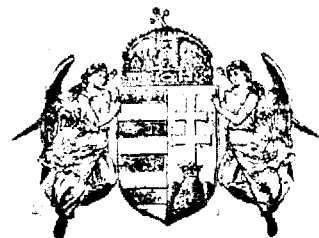
Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și expedare pentru țeară și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42./K
colțul str. Kálmán.

Premiat cu medalia cea mare milenară la expoziția din Budapesta în 1896.

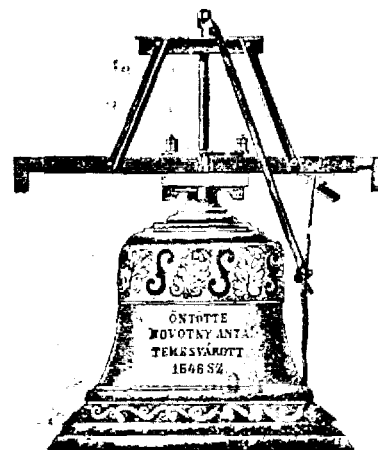

Turnătoră de clopote și de metal

a lui

Antoniou Novotny

în Timișoara-Fabric.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnărea de nouă a clopotelor srică'e, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu adiuștări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori-ce parte îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand
clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provezate în partea superioară — ca violina — cu g'uri după figura și pentru aceea au un ton mai intensiv, mai răsunător, mai limpede, mai răsunător și cu vibraire mai voluminoasă decât cele de sintm vechiu, ca un clopot patentat de 327 kg. este egal în ton unui clopot de 408 kg. patent după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadustarea clopotelor vechi cu adiuștare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toace de metal

Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

Preț-curanturii ilustrate se trimit la cerere grătit și franco

1035 11-52

Din străinătate.

Regele Alfons în călătorie.

Ziarele de cât-va timp sunt pline cu anecdote cu privire la călătoria regelui în provincie. Iată câte-va din ele spre a vă putea face o idee despre tinerul suveran.

În Estella — un mic oraș care în timpul ultimului războiu civil a fost capitala lui Don Carlos — Alfons XIV a fost primit cu ovațiuni entusiaste. Generale — a exclamat el rîzînd aghiotantului său — suntem oare în Estella sau trenul a greșit drumul?

Aflând că un fost locotenent carlist, vrea să-l vorbească, a dat ordin să fie primit îndată în audiență. Fostul partizan al lui Don Carlos se cufundă în reverențe și la un moment dat scoate din buzunar o medalie de argint și o oferă regelui.

— Ce e această medalie? îl întreabă regele.

— O decorație care mi-a fost dată de Don Carlos, și pe care îmi iau permisiunea de a o dăruia M. V., ca nu știu ce să fac cu dînsa.

— Scuzați-mă, răspunde cu veselie regele, dar dacă d-ta, care ai fost carlist nu știi ce să faci cu ea, ce să fac eu cu ea, care n'am fost și n'o să fiu nici odată carlist?

De la Estella regele trebuia să se ducă direct la Saragoza; dar primarul orașului Tudela, rugase pe Suveran și obținuse ca trenul să se oprească 5 minute în acea stație. Mașinistul, însă, uită de acest ordin și trecu cu toată viteza prin Sudela. Regele observă aceasta, opri trenul în mijlocul câmpului se dete jos din vagon și se duse singur să ceară socoteală mașinistului de cele întâmplate. Sermanul om se scuză cum putu mai bine. Regele îi răspunde: Când cine-va comite o greșală, trebuie s'o repare. Să ne întoarcem înapoi.

Și trenul s'a întors în gara Tudela, unde populația, aflând de cele întâmplate a făcut regelui o demonstrație mult mai entuziastică de cât cea pregătită.

La Saragoza prefectul oprise să aștepte pe peron mulțimea care vroia să salute pe tinerul Suveran. Când regele era primit pe peron de autorități, de

după o ușe se repede un om din popor care venind spre dînsul îi întinde mâna. Suveranul îl întreabă ce vrea. Acel om atunci îi spune:

— Majestate poporul vrea să aibă onoarea de a vă saluta?

— Dar unde e poporul?

— Afară din gara.

— Spune-i să intre, — răspunde regele surizînd.

După câte-va minute peronul era plin de o mulțime imensă, care a făcut Suveranului o ovațiune, așa cum nu mai văzuse nici odată.

Primarul din Logrono, ducându-se să salute pe rege, nu i-a ascuns că el are idei republicane.

— Știți asta — răspunde Alfons — și știți de asemenea că d-ta ai luat parte la ultima revoluția republicană din 1886. Din această cauză îți sunt foarte recunoscător că ai dovedit că înainte de a fi republican ești gentilom, contribuind ca partidul d-tale să nu tulbure primiriile ce mi se pregăteau aci.

De altfel eu respectez opiniunile profesate cu lealitate de ori cine... chiar când nu le pot împărtăși cum e în cazul de față.

Apoi după câte-va momente, el adăose:

— Da-mi, te rog, mâna d-tale de republican, iar nu pe aceea de primar.

Primarul întinse mâna regelui, care i-o strînsă cu căldură.

Toate ziarele recunosc că în această călătorie regele a câștigat o mare popularitate.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 3 Octombrie n. 1903.

Pamflete antiroyale. Valurile politice încep a deveni tot mai mari și mai primejdioase. Nu e d'ajuns că țara întreagă e în fierbere, dar obstrucționistii șovinisti vor să producă fierbere și în casarmă. Așa se depeșează din Budapesta, că în casarma de lângă palatul archiducesei Clotilda, ofițerii au dat de o mulțime de pamflete agitatorice, a caror tăie e îndreptat în contra persoanei M. Sale a regelui. — Amănunte n'au străbătut în publicitate, de oare-ce soldaților le este oprită știrea, iar civilizii nu mai au voie să între.

— Nu iubită. Aș apăra-o acea chiar și cu viața mea. Nu avea însă teamă de nimic. Capitanul Barlow mi-e cunoscut personal. Să mergem domnilor.

III.

Westminster Hall-ul era împodobit de sărbătoare: încoronau pe regele. S'a dat amnistie generală, și s'au grațiat și aceia, cari voiau moartea regelui. Întreaga țară e în mișcare.

Barbara privea scena întregă dintr-o loge. I-s'a părut că regele scanăna mult cu logodnicul ei.

Pe Anthony nu l'a mai văzut din aceea seară memorabilă. L'au dus la Londra și era păzit cu mare băgare de seamă. O singură scrisoare a primit dela el în decursul acestor trei ani:

„Iubită, acum nu mai cugeta cu dragoste ci cu compătimire la cel mai devotat al tău — la Anthony Villiers.“

Cadouri prețioase însă a primit dela el în mai multe rânduri, odată o frumoasă medalie de aur, în care în email era portretul regelui și care semăna cu Anthony atât de mult, că aproape era să creadă că e portretul lui. În ziua încoronării însă, ear a venit o scrisoare dela el:

— Ne întâlnim din nou, iubita mea — la sărberea încoronării?

Și când în urmă s'au văzut față în față, a dispărut noțiunea timpului și a spațiului.

— Barbara, mai ții minte promisiunea? — întrebă Anthony și-l luă mâna în a lui.

— Da. — Eată cadoul dela d-ta, medalioul de aur, pe care de-atunci îl port mereu la gât.

Desmintire. Ziarele maghiare toate au adus deja de câte-va zile știrea că dl Lutz Korodi, deputat și publicist, ca să scape de temnița d'un an la cât a fost osândit, se va refugia în Germania, unde se va împămînteni. N'am dat nici un crezământ acestui știri și de aceea nici nu am înregistrat-o. De fapt știrea nici nu avea vre-un temefu și „Kronstädter Zeitung“ dela 1 Octombrie o desminte în chipul cel mai categoric.

Patria — salvată. Ziarele maghiare vestesc cu mare bucurie că Lorsch Odön, directorul gimnasiului din Rimaszombat, a pornit cercetare în contra a 6 elevi, puși de panslavii, asupra cărora s'a și adus hotărîrea: Milan Kulischek și Dusan Viest elevi de cl. VI au fost eliminați din toate gimnasiile din țară; Carol Viest, de cl. VIII, Ivan Marcovici, Milan Bradian și Ioan Puțici, elevi de cl. VI au fost eliminați din gimnasiul d'acolo. Crima ce au săvîșit este: asta vară la excursie pe munții dela Tisolt și Murany au cântat slovacăște și și-au înscris numele slovacăște în cartea oaspeților din cetatea Murany, blasfemie cu atât mai mare, cu cât în acea carte este și numele lui Petöfy...

Ne întrebăm dacă mai e stat de drept țeara asta orf șovinistă au devenit rabiți încât să-i ducă la balamuc?

Defraudant ucigaș. Kiss Gyözü, ofițier de dare în Eperjes, a defraudat în cursul anilor 7864 cor. Defraudarea s'a descoperit și căpitanul poliției, Dr. Stefany l'a citat înaintea sa și l'a declarat de detinut. În momentul acela, Kiss scoase din buzunar un revolver și împușcă în Stefany, care rămăsă mort. Kiss îndreptă apoi arma asupra sa și cu a doua împușcătură stînsă și viața sa. — Dr. Stefany era om cu familie și iubit de toți cât îl cunoșteau.

Ziarul „Politische Correspondenz“ din Viena, află că Lloydul austriac a luat aceleași severe măsuri ca și serviciul maritim român d'a împiedica să se urce pe vapoare indivizi suspecti. Toate lăzile, geamantanele și culerele se deschid și se viteză cu de amănuntul.

Se depeșează din Varna că a fost arestat acolo un individ care ducea pe bordul unui vapor al „Lloydului“ o ladă cu explozive pe care trebuia s'o introducă prin contrabandă în Macedonia.

Din Belgrad, se telegrafiază ziarul „Wiener Tagblatt“ din Viena, că mai mulți ofițeri de ordonanță ai Regelui Petre, între cari și capitanul Costici, vor fi înlocuiți luna viitoare cu ofițeri cari n'au luat parte la război.

Acelaș ziar este informat că exregina

Natalia primește numai moștenirea care vine din patrimoniul Obrenovicilor.

Avis. Toți frații preoți cari au primit dela subscrierul, „Amvonul“ tomul I., cu dragoste frățească sunt rugați să binevoiască cu reîntoarcerea poștei a-mi trimite prețul opului 3 cor. și 30 fil. porto, spre a pute și eu achita tiparul Arad, 2 Octombrie 1903. I. Nicorescu.

P. St. cumpărători din provincie sunt rugați, ca, vrînd să-și cumpere ghețe, să se adreseze în rîndul întâu la marele magazin al lui Porter Vilmos din piața Libertății. Comandele se execută cu cea mai mare punctualitate. Depositul, respective asortimentul este foarte mare și zilnic sosesc noutăți. Spre a face comande, e prea potrivit telefonul (n-rul 324). Și pentru picioare mai gingașe se pot căpeta ghețe croite special. Au sosit deja și ghețele de iarnă.

POSTA REDACȚIUNEL.

Correspondentului Lipova. Cele-ce ne-ai scris sunt lucruri grave, pe cari deși le credem, nu le putem publica. Nu, din două motive: întâu, te eșul D-Ta procesului fiind-că probe materiale cu cari să dovedești nu ai; a doua pentru-că se zice că de morți numai bine să vorbești; fie norocul protopopului Hamsea și a complicelui său Gimponer, dacă ne scapă în chipul acesta de astă-dată.

De altfel ceea-ce ne scrii D-Ta sunt chestii ale conștiinței omenești; lasă, este o ordine morală care urmărește și pedepsește păcatele, nu e nici o lipsă ca noi s'o forțăm ori s'o grăbim.

Dacă însă după aceasta totuși insiști pe răspunderea D-Tale firește o publicăm.

Red. respons. Ioan Russu Șirlianu. Editor Aurel Popovici-Bărcălanu.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

P. T.

Am onoare a aduce la cunoștința M. On. Public. că în str. *Andrássy Nr. 20*, palatul Fischer, în vecinătatea hotelului central, sub firma improtecolată

Singer Sándor

am deschis o prăvălie de mode pentru dame,

In decursul unei activități vaste am studiat gustul distinct al societății mai înalte, precum și toate inovațiile pe terenul modei și lingeriei, și mi-am aranjat apoi prăvălia pe bazele aceste.

M'am pus în legătură stabilă cu cele dintîi firme din țară și străinătate, prin ce sunt în stare a pune la dispoziția marelui public mărfurile cele mai elegante și bune, pe lângă prețuri foarte avantajoase.

Când atrag atenția M. On. Public asupra acestui fapt, îl rog ca și pe viitor să binevoiască a se adresa d'adrepul la firma mea.

Activitatea mea de până acum, precum și principiile mele solide ofer garanție deplină, că mă voi ști face vrednic de încrederea publicului mare.

Cu deosebită stimă

SINGER SÁNDOR,

1071 1-25

ARAD, Andrássy-tér 20.

COMIS!

Pentru prăvălia de băcănie, galanterie și coloniale lui Gustav Balas H. Baița lângă Deva se acceptează imediat un tiner talentat și onest, etate 20—25 ani; cei cari sunt versați în moda de bărbați sunt preferiți; concurenții trebuie să știe limba română germană și maghiară.

Tradusa de: *Idol*.

VINETEA

mai bună la spălat.

Sub seutul legilor.

Vineteala ca mai folosita in spalatorii si case private.

Eftina si neintrecuta!

1 sticla mica de 24 fl. ajunge la 10 spalaturi. — 1 sticla mare cost 1 cor. 60 fl., 1/2 de sticla 1 cor.

Se poate capeta pretutindeni

Se ae ferim de falsificate. 916 17—20

URANOS

Singurii
Fabricanti:

FRATI HOCHSINGER, fabrica chimica.

BUDAPESTA,
VI. strada Rozsa 58

Indata efect surprinzatoriu!

Nou! Jahner-Creme fara grasime. Nou!

Mai nou product igienic pentru infrumsetarea si nobilitarea pielii.

Efectul indata fara esemplu consista prin aceea, cumca pelea obrazului, prin aceeași ușoară încordare, consista asemenea unei netezimi de marmor alb și fineți, care acu nici prin un alt mijloc de infrumsetare nu s'a dobândit.

Un mijloc de infrumsetare prin însușirea aceasta cum e Jahner.

Crème fără grăsime agitează în tot locul o senzațiune însufletită. Mai perfect pe terenul pentru îngrijirea infrumsetării. Nesticăcios! la moment efect.

Pe timpul întrebuințării dispar peste galbene, bube de infirmități, bubite, sgrăbunțe și altele pentru necurățirea pielii.

Netezește sbrăcitură și semn de bubat, acoardă însuși la persoane mai bătrâne o culoare de obraz jună proaspătă și grațioasă; obrazul, grumazul, brațele și mâinile conservă o frumusețe frapantă și o culoare dragostoasă.

Jahner-Creme fără grăsime să poate mai virtos zina cu succes a se întrebulnța. Nu conține nici argint viu, nici plumb. 1 tegula 1 coroană.

Jahner săpun. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea pielii, este liber de orice aspreală și eserecitate infușta cea mai binefacătoare asupra pielii. La întrebuințarea Jahner-pomadiei trebuie mai întâiu să spălăm cu acest săpun, prin ce efectul pomadiei se năntează foarte esențial. 1 drb. 60 fleri.

Jahner pudră. Jahner-pudră este nedisputaver non plus ultra a tuturor pudrelor. Este un pudră pentru bal, salon, de toate zilele precum și pentru infrumsetarea pelei, care are însușirea nu numai de a scoperi, ci este și absolut nesticăcios. Jahner-pudră este un product perfecționat, care în privința bunății și a fineții și a nepernișosității este asemenea ori-cărui pudră indigen și din țări externe. Pentru blondine să ia: rosa sau alb; pentru brunete (chamois, galbeniu) rosa sau alb. 1 șatula 1 coroană.

Jahner apă de gură. Cel ce-și spală gura regulat seara și dimineața cu Jahner apă de gură nu va avea nici-când dinți găuroși și delatură durerea de dinți. Nu se poate destul recomanda la carne burețioasă al dinților. Tocmai așa se potrivește la dinți cu rădăcină clătinate. Un mijloc sigur contra cărniș dinților ușor sângeroase. Contra putrezirii cărniș dinților. La durori de dinți reumatice. Foarte prețioasă este la înlăturarea respirațiunii rău mirositoare. 1 sticla 1 coroană 40 fleri.

Jahner pasta de dinți. Liber de săpun. Mai toate persoanele cari întrebulnțază pasta de săpun conținătoare, au la marginea dinților o peatră acră cafeniu deschis; carnea dinților e moale și ușor sângeroasă! Este dară a se recomanda tuturor, cari țin la valoarea dinților sănătoși și frumoși Jahner pastă de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner pomadă pentru creșterea părului. 1 Tegula 2 coroane.

Jahner esență de păr. Aceasta întărește perii deja clătinați, înaintează în mare măsură creșterea și contribuie hotărât la deplina înlăturare a mătreței din cap. 1 sticla 1 coroană 60 fleri.

Jahner vâpșeală de păr. Resultat reușit! Nu descolează! Culoare naturală a părului! Cel mai nou nesticăcios mijloc care indată după prima întrebuințare recăștigă culoare naturală a părului încrunțit, alb și roșu, precum părul din barbă și sprâncene, după plac brunetă și neagră sau blondină. Aplicarea este foarte simplă și este alăturată în instrucțiunea dată fie-cărui etui. O neisbândă a coloritului după precisa instrucțiune de întrebuințare de sigur nu s'a întâmplă.

La cumpărare să se spună apriat ce culoare se poștește (negru, brunet sau bël) pentru părul încrunțit. Un carton 4 cor.

Jahner apă blondină. Părul, nu prea frumos bël, roșu și brunet să poate în timp foarte scurt bël-auriu colora. Apa blondina este pe deplin nesticăcioasă, fluidă și fără culoare și miros, care nu colorează nici pelea, dar nici pânzăturile albe. 1 sticla 4 coroane.

Părul alb nu s'a poate cu apa blondina colora. Pentru părul alb se convine numai Jahner vâpșeală de păr.

MIJLOC DE VINDECARE.

Tusă. Bomboane de Dr. Oppolzer. Un mijloc foarte aprobat contra entarrhului a organelor de respirat, contra tusei, răgușelei, contra gâdelării în ghit, catarrhului de plămâni, a respirării grele. 1 șatula 80 fleri.

Fluidul pentru Rheumatism și Gicht a lui Dr. Hoffmann. Un mijloc aprobat încă de mulți ani contra Gichtului, Rheuma, dureri de nervi, Neuralgia, Rheuma, în musculi, Exudate, Ischias, Scărănirea unor membre, înțepentrea musculilor și coardelor chilaviturilor și durerilor din crucea spatelui. 1 sticla 80.

Pilulele curățitoare de sânge a lui Dr. James. Pilulele acestea curătesc sângele, iritează activitatea maștelor și înaintează mișcarea scaunului, depărtează toate sucurile rele, forca stricată și rămășițele rămase din alte betesuguri. 1 bută 80 fleri.

Balsam de Dr. James. Balsamul acesta încălzește rânza și sângele îngroșat, depărtează acriciunea, Hegma și ferea superficială și prin aceasta produce o mistuire proaspătă, prin urmare aduce mistuirea rânzei (stomachului) în mișcare nouă și esicță pofta la mâncare și beutură. Balsamul acesta depărtează vânturic, sporește activitatea Intestinelor, delatură ridicarea din stomach, amarăciunea, greata de cap și amețiala. 1 sticla 80 fleri.

Unsoare de rie a prof. Kaposi. Această unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la rie ci și la tot felul de exoresenții a pielii. 1 tegula 1 coroană.

Comandele să se adreseze la

RUDOLF JAHNER, apotecariu.
Temesvár-Fabric strada principală Nr. 70.

1086 15 25

Înainte de a vă cumpăra hainele de lipsă

Mergeți de vedetă!!

Bazarul de haine pentru bărbați, băieți și copii alui

Frank Leo,
ARAD,

Andrássy-tér n-rul 9 (vis-à-vis cu noua biserică minorităților) unde, pe lângă prețuri avantajoase, sunt îngrămădite pe sama publicului haine impozant de multe. Îmi iau voia o înșira următoarele:

Haine de toamnă p. băieți: de 12—17 ani.

Haine de șeviot, bun	10 cor.
Haine de școală, foarte tari	11—14 "
Haine de camgarn fin, deosebite culori	15—18 "
Haine moderne, execuție frumoasă, dela și mai sus.	20 "

Haine de toamnă p. copii: de 3—12 ani.

Haine cu 2 șire de nasturi	5—6 cor.
Haine Loden bun	7—8 "
Haine Loden veritabil de Zsolna	10—11 "
Haine de camgarn fin, specialitate, execuție modernă	12—14 "

Haine de toamnă p. bărbați.

Haine de șeviot	16 cor.
Haine mai fine șeviot	18—20 "
Haine de camgarn, cal. mijlocie	22—26 "
Haine din Loden veritabil de Zsolna	28—30 "
Haine de tot flue din camgarn modern	32—38 "
Specialități din cel mai fin camgarn frances	40—48 "

Paltoane p. bărbați.

Din șeviot sur-inchis, buzunare moderne	20 cor.
Din camgarn f. fin	28—36 "
Din șeviot double (d. toamnă)	25—44 "
Specialități: șeviot și camgarn, calitate I.	44—50 și mai scump.

1066 8—10

Principii solide!

Clase după măsurile deosebite!

Serviciu prompt!